

חוק הרשותות המקומיות (ממונה על תלונות הציבור), התשס"ח-2008*

1. הגדרות
- "ממונה על תלונות הציבור" – מי שמונה לפי חוק זה להיות ממונה על תלונות הציבור בראשות מקומית;
- "מעשה" – לרבות מחדל;
- "רשות מקומית" – עירייה, מועצה מקומית או איגוד ערים;
- "השר" – שר הפנים.
2. חובת מינוי ממונה על תלונות הציבור
- (א) (1) מועצת רשות מקומית תמנה את מבקר הרשות המקומית לממונה על תלונות הציבור, ואולם היא רשאית, מטעמים מি�וחדים, למנוט לתפקיד זה עובד בכיר אחר של הרשות המקומית, והכל ובכלל שלא יהיה בעיסוקו الآخر כדי להפריע לימי תפקידו כಮונה על תלונות הציבור.
- (2) לא ימונה עובד בכיר כאמור בפסקה (1), אלא אם כן הוא בעל תואר אקדמי מוכר מאות מוסד להשכלה גבוהה בישראל, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹, או תואר אקדמי מאות מוסד להשכלה גבוהה בחו"ל לפחות שהוא מוכר במדינתו, ובבעל ניסיון של חמישה שנים בתפקיד ניהולי במגזר הציבורי.
- (ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי למנוע מרשות מקומית להעסיק ממונה על תלונות הציבור בתפקיד זה בלבד, בלבד שהעסקתו כאמור תוקצהה במסגרת התקציב המאושר של הרשות המקומית והתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף קטן (א)(2).
- (ג) ראה השר כי רשות מקומית אינה ממנה ממונה על תלונות הציבור, רשיי הוא לדרוש ממנה, בצע, כי תמנה ממונה על תלונות הציבור כאמור בתוך הזמן הנקבע בצע, לא מילאה רשות מקומית אחר הצו בתוך הזמן האמור, רשאי השר למונת ממונה על תלונות הציבור במקומה.
- (ד) על מינויו וכיהונתו של הממונה על תלונות הציבור ברשות המקומית יהולו ההוראות החלות על עובדי אותה רשות מקומית, ואולם לא יועבר הממונה על תלונות הציבור מהתפקיד אלא על פי החלטת מועצת הרשות המקומית, ולאחר שניתנה הודעה כדי לכל חברי המועצה דבר העברתו מהתפקיד יידן באותה ישיבה.
- (ה) הרשות המקומית תעמיד לרשות הממונה על תלונות הציבור משאבים הולמים הדרושים לו לשם מילוי תפקידו.
3. עצמאות הממונה במלוי תפקידו
- בימי תפקידו יהיה הממונה על תלונות הציבור עצמאי ובלתי תלוי, ואחראי בפני מועצת הרשות המקומית בלבד.
4. חובת סודיות
- הממונה על תלונות הציבור חייב לשמר בסוד כל ידיעה שהגיעה אליו עקב עבודתו, לא לעשותה בה שימוש ולא לגלותה לאחר אלא לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה או תפקידו כמבקר הרשות המקומית, זולת אם הגליוי נדרש על פי כל דין, ואולם לא שימוש הממונה על תלונות הציבור גם כמבקר הרשות המקומית – רשאי הוא להעביר את המידע למבחן הרשות המקומית לשם מילוי תפקידו כמבקר.

* התקבל בכנסת ביום כ"ה באדר ב' התשס"ח (1 באפריל 2008); הצעת החוק ורבי הסבר פורסמו בהצעות חוק.

¹ הכנסת – 200, מיום כ"א בשבט התשס"ח (28 בינואר 2008), עמ' 138.

¹ ס"ח התשי"ה, עמ' 191.

5. (א) כל אדם רשאי להגיש תלונה לממונה על תלונות הציבור על הרשות המקומית ומוסדותיה, על עובדה, על נושא משרה או על מלא תפקיד ברשות המקומית, וכן על גוף עירוני מבוקר במשמעותו בסעיף 5(ב) לפקודת העיריות², על עובדה, על נושא משרה או על מלא תפקיד בו.
- (ב) תלונה כאמור בסעיף קטן (א) תהא בעניין הנוגע למיילי תפקידיו של הנילון, ובכלל זה שהתקיימו שני אלה:
- (1) המעשה פוגע במישרין במתלון עצמו, או מונע ממנו במישרין טובת הנאה, או מעשה הפוגע במישרין באדם אחר או המונע ממנו במישרין טובת הנאה והמתלון קיבל, להנחת דעתו של הממונה על תלונות הציבור, את הסכמתו של אותו אדם להגיש תלונה בעניינו;
 - (2) המעשה נעשה בגין חוק או שנעשה ללא סמכות חוקית או בגין לミニה תקין, או שיש בו ממשום נוקשות יתרה או אי-צדק בולט.
6. דרך הגשת התלונה:
- תלונה שהוגשה בכתב או תלונה שהוגשה בעל פה ונרשמה מפי המתלון תჩותם בידי המתלון ויצינו בה שם המתלון ומענו, תיאור מפורט של העניין שעליו נסבה התלונה, לרבות המועד שבו אירע, וכל פרט אחר הנוגע לעניין והמשיע לבירור ייעיל של התלונה.
7. (א) לא יהיה בירור בתלונות אלה:
- (1) תלונה בעניין התלווי ועומד בבית משפט או בבית דין או שבית משפט או בית דין הכיריע בו לגופו;
 - (2) תלונה שהממונה על תלונות הציבור סבור שהיא קנטרנית או טורנדנית;
 - (3) תלונה על פעולה שיפוטית או מעין שיפוטית;
 - (4) תלונה של עובד בעניין הנוגע לשירותו כעובד, ואולם יהיה בירור על מעשה החורג מהוראות חוק, תקנות, הsects קיבוצי או מוסדרים כלילים שנקבעו כדין;
 - (5) תלונה בעניין שכבר הוגשה לגביו תלונה למבקר המדינה בתקדים נציג תלונות הציבור לפי חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]³.
- (ב) לא יהיה בירור בתלונות אלה, אלא אם כן מצא הממונה על תלונות הציבור שיש סיבה מיוחדת המצדיקה את בירורו:
- (1) תלונה בעניין שניתנה בו החלטה שעלייה אפשר או היה אפשר להגיש על פי דין השגה, ערע או ערעו, והוא אינו מסווג העניינים בסעיף קטן (א)(1) דין בהם;
 - (2) תלונה שהוגשה לאחר שערבה שנה מיום המעשה שעליו נסבה התלונה או מיום שהמעשה נודע למוטלון, לפי המאוחר יותר.
- (ג) הוגשה תלונה שלפי סעיף 5 או לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) אין לביר אותה, יודיע הממונה על תלונות הציבור למתלון, בכתב, שלא יטפל בה ויצין את הנימוקים לכך.
8. דרכי בירור תלונה:
- (א) הממונה על תלונות הציבור רשאי לברר את התלונה בכל דרך שיראה לנכון, והוא אינו קשור להוראה שבסדר דין או בדיוני ראיות.
- (ב) הממונה על תלונות הציבור יוכלibia את התלונה לדיית הנילון, ואם היה עובדה נושא משרה או מלא תפקיד כאמור בסעיף 5 – גם לדיית הממונה עליון, ייתן להם הזדמנות נאותה להסביר עליה, והוא רשאי לדרוש מהם כי ישיבו על התלונה בתוך תקופה שיקבע בדרישתו.

² דין מדינת ישראל, נוסח חדש, 8, עמ' 197.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

		(ג) הממונה על תלונות הציבור רשאי לשמע את המתלונן, את הנילון וכל אדם אחר, אם ראה בכך תועלת.
		(ד) לצורך הבירור רשאי הממונה על תלונות הציבור –
	(1)	לדרישת משלם אדם למסור לו, בתוך תקופה שיקבע בדרישה ובאופן שיקבע, כל מידע או מסמך העשויים לדעת הממונה על תלונות הציבור לעזרה בbirorו התלונה;
	(2)	לדרישת משלם גוף מן הגופים המינויים בסעיף 5(א) להתייצב לפניו במועד שיקבע לשם מסירת מידע או מסמכים כאמור בפסקה (1).
	(ה)	אין בהוראות סעיף קטן (ד) כדי לגרוע מחייב חסינות עדים או כל ראיות חסויות.
	(ו)	הוגשה תלונה על הממונה על תלונות הציבור או על עובדים הכהנים לו, לרבות בעניין הנוגע למילוי תפקידיהם האחוריים ברשות המקומית, בירור הייעוץ המשפטי של הרשות המקומית את התלונה האמורה; בירור תלונה כאמור יהו לייעוץ המשפטי של הרשות המקומית סמכויות הממונה על תלונות הציבור לפי חוק זה.
	(ז)	בירור התלונה יסתהים לכל המאוחר עד תום שנה אחת מיום הגשתה. לא יעשה אדם דבר שיש בו כדי להפריע בהגשת תלונה לממונה על תלונות הציבור או בירורה, או למנוע או לעכב את הגשתה או בירורה.
9.	10.	הפקת הבירור איסור הפרעה
		הממונה על תלונות הציבור יפסיק בירור תלונה אם ראה כי מלכתחילה לא היה מקום לבירורה לפי הוראות חוק זה, ורשאי הוא להפסיק אם ראה שענין התלונה בא על תיקונו או שהמתלונן ביטל את תלונתו; הממונה על תלונות הציבור יודיע בכתב למתלונן, לנילון ולממונה עליו, שהפסיק את הבירור ויצין את הנימוקים לכך.
	11.	توزאות הבירור מצואות הבירור
		(א) מצוא הממונה על תלונות הציבור, בתום הליך הבירור, שהتلונה הייתה מוצדקת, כולה או חלקה, ינагר למפורט להלן:
	(1)	ימסור על כך הודעה מנמקת בכתב למתלונן, לנילון, לממונה עליו ולראשת המקומית;
	(2)	יהי הנילון ראש הרשות המקומית – תימסר הודעה כאמור גם למועצה הרשות המקומית;
	(3)	העליה בירור התלונה קיוומו של ליקוי – רשאי הממונה על תלונות הציבור להזכיר לפני הנילון ולפני ראש הרשות המקומית או מועצת הרשות המקומית, לפី העניין, על הצורך בתיקון הליקוי ועל הדרך והמועד לכך.
	(ב)	הnilon או הממונה עליו, וכן, לפי העניין, ראש הרשות המקומית, יודיעו לממונה על תלונות הציבור על האמצעים שננקטו לתיקון הליקוי בתוך המועד כאמור בסעיף קטן (א)(3).
12.		סיגים להודעה בהודעה לפי סעיף 11(א) יהיה הממונה על תלונות הציבור פטור מלציין את ממצעיו או נימוקיו –
	(1)	בשהטלונה הייתה בעניין מינוי למשרה פלונית או הטלת תפקיד פלוני;
	(2)	בשהחומר או הראיה עלולים לדעתו לפגוע שלא בדיון בזכותו של אדם זולת המתלונן;
	(3)	בשים לדעתו בגילוי החומר או הראיה ממשום גילוי סוד מצועדי או ידיעה סודית כמשמעותם לפי כל דין.

13. מצא הממונה על תלונות הציבור כי התלונה אינה מוצדקת, יודיע על ממצאיו למתלוֹן, דהיינו התלונה לנילון ולממונה עליו.
14. (א) החלטתו של הממונה על תלונות הציבור בעניין תלונה –
 זכויות וסדרים
 (1) אין בהן כדי להעניק למתלוֹן או לאדם אחר זכות או סעד בבית משפט או בבית דין, שלא היו לו לפני כן;
 (2) אין בהן כדי למנוע מהמתלוֹן או מאדם אחר להשתמש בזכות או לבקש סעד שהוא וכי להם, ואולם אם נקבע לכך מועד בחיקוק, לא יוארך המועד בשל הגשת התלונה או בירורה.
 (ב) לא יזקק בית משפט או בית דין לבקשת סעד נגד החלטתו וממצאיו של הממונה על תלונות הציבור בעניין תלונה.
15. הממונה על תלונות הציבור יגיש לראש הרשות המקומית ולמועצה הרשות המקומית דין וחשבון דין וחשבון על פעולותיו לא יאוחר מר' במאי בכל שנה; המועצה תקיים דין וחשבון בתוך חודשיים מיום שהוגש לה; דין וחשבון כאמור יהיה פתוח לעיון הציבור ויפורסם באתר האינטרנט של הרשות המקומית.
16. (א) דוחות או כל מסמך אחר שהוצעו או הבין הממונה על תלונות הציבור במילוי תפקידיו לא ישמשו ראייה בכל הליך משפטי או ממשמעתי.
 (ב) הודעה שנתקבלה אגב מילוי תפקידיו של הממונה על תלונות הציבור לא תשמש ראייה בהליך משפטי או ממשמעתי.
17. הרשות המקומית תפרסם את פרטי הממונה על תלונות הציבור ודרכי הגשת תלונה – פרטם לפי חוק זה –
 (1) במידעות שתציג על לוחות המודעות במשרדי הרשות המקומית;
 (2) באתר האינטרנט של הרשות המקומית;
 (3) בהודעות תשולם ארונגה לחיבאים;
 (4) בדרכים נוספות שתקבע מועצת הרשות המקומית.
18. השר ממונה על ביצוע חוק זה.
19. תחילתו של חוק זה 59 ימים מיום פרסוםו.
20. עובד הרשות המקומית שמוֹן כדין לבירור תלונות הציבור ברשות מקומית ועסק בפועל הוראות מעבר בבירור תלונות כאמור עבר פרסום של חוק זה (להלן – יום הפרטום), יראו אותו באילו מונה להיות ממונה על תלונות הציבור לפי חוק זה, ובלבך שבתום חמיש שנים מיום הפרטום, יתקיימו בו תנאי הכשירות הקבועים בסעיף 2(א)(2).

מair שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

(ב) נקבעה מוחוץ לישראל בידי גורם מסוים של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות, בעקבות היליכים שננקטו בהם על פי דיניהם, מגבלה על השקעה בתאגיד המקיים קשר כלכלי עם אריאן לטרותה או בשטחה, רשותה היא, באישור השה, לכלול תאגיד כאמור ברשימה.

(ג) כלל תאגיד ברשימה לפי הוראות סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 7 לעניין זכות טיעון.

(ד) בסעיף זה –

"איחוד מדינות זרות" – כמשמעותו בחוק העמונות, התש"ס-1980⁵;

"מדינה זרה" – לרבות מדינות ממדינות הארץ הברית של אמריקה.

(א) הרואה עצמו נפגע מהתוכנה לכלול תאגיד ברשימה או מהבלת תאגיד ברשימה, רשאי לטען את טענותיו לפני הוועדה.

(ב) טענות נגד תוכנה לכלול תאגיד ברשימה יוגשו בתוקף שלשים ימים מיום פרסום שם התאגיד, לפי הוראות סעיף 5(ב); כלל תאגיד ברשימה לפי הוראות סעיפים 5(ג) או 6, ניתן לעמוד נגד הכללתו ברשימה בכל עת.

(ג) הוועדה רשאית להאריך את המועד האמור בסעיף קטן (ב), אם סבירה שמתיקיונות נסיבות המצדיקות זאת.

(ד) הוועדה רשאית לדרש מהטען כל ידיעה, מסמך או ציוד הדורשים לה לצורן החלה.

(א) נבערה עבריה לפי חוק זה בידי מוסד פיננסי יואשם בעבריה המוסד הפיננסי וגם מי יהיה מנהל כללי או מנהל פעיל של המוסד הפיננסי או עובד בכיר האחראי לאוטו תחום בהנאה הראשית של המוסד הפיננסי, שעה שהמוסד הפיננסי עבר בעבריה לפי חוק זה, ודינו – מאסר שנה, אם לא הוכיח אחת משתיהן אלה:

(1) העבריה נבערה שלא בידיעתו ותקפידו לא חייב אותו לדעת על העבריה;

(2) לאחר שנודע לו שהמוסד הפיננסי עומד לעבור את העבריה נקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנוע מהמוסד הפיננסי מלעbor את העבריה.

(ב) עבריה לפי חוק זה –

(1) השקעה בתאגיד הנכלל ברשימה, בניגוד הוראות סעיף 3(א);

(2) אי-מכירה של החזקות בתאגיד, בניגוד להוראות סעיף 3(ב).

השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, לאחר ששמע את עדמתה הוועדה, ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות לעניינים אלה:

(1) קביעת סכומים שונים לסוגי פעילויות או לענפי משק שונים שיראו בהם קשר עסקי מהותי עם אריאן;

(2) דרכי הפרטום של שם תאגיד שבכוננת הוועדה לכלול ברשימה בטרם תחילת על הכללתו;

(3) דרכי הודיעה של הוועדה לתאגיד על כוונתה לכלול אותו ברשימה, לרבות נסיבות שבהן ניתן לפטור מה הודעה כאמור;

(4) דרכי פרסום הרשימה;

(5) סדרי עבודות הוועדה.

זכות טיעון

.7

עונשין

.8

bijouter ותקנות

.9

10. בחוק בתி המשפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁶, בתוספת הראשונה, אחורי פרט תיקון חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים – מינהליים מס' 35:

34. **קשר עסקית עם איראן – החלטת רשות לפি חוק אישור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקית עם איראן, התש"ח-2008⁷.**

רוני בר-און
שר האוצר

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התש"ח, עמ' 440.
⁷ ס"ח התש"ח, עמ' 440.

חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 48), התש"ח-2008*

תיקון סעיף 108 ח' 1. בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1975¹, בסעיף 108 ח' –

(1) בפסקה (2), במקום "עובד שירות הביטחון" יבוא "עובד המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים";

(2) אחראי פסקה (2) יבוא:

"(2א) עובד שירות הביטחון הכללי שבמועד הקובל היה מעסיק בחוזה לפי סעיף 40 לחוק המינויים והתקאים בו אחד מלאה:

(1) נתמנה לשירות המדינה לפי החוק האמור לאחר המועד הקובל;

(2) עבר להיות מעסיק בהרשותה להעסקה לשעה או בכחוב העסקה, והכל כפי שקבע ראש הממשלה, באישור ועדת הכנסת לענייני השירות, לפי סעיפים 2(ג) ו-21 לחוק שירות הביטחון הכללי, התש"ב-2002², ונתמנה לשירות המדינה לפי חוק המינויים לאחר המועד הקובל,

ובלבך שהתקיימו בו התנאים שקבע שר האוצר בכלים לעניין זה; כללים כאמור אינם טעונים פרטום ברשותם".

(3) בפסקה (5)(ד), אחראי "חוק המינויים" יבוא "או לעבוד בהרשותה להעסקה לשעה או בכחוב העסקה, כאמור בפסקה (2)(א)".

רוני בר-און
שר האוצר

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום כ"ה באדר ב' התש"ח (1 באפריל 2008); הצעת החוק ודרכי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 214, מיום כ"ח באדר א' התש"ח (5 במרץ 2008), עמ' 228.

¹ ס"ח התש"ל, עמ' 65; התש"י, עמ' 152.

² ס"ח התש"ב, עמ' 179.